

Ocieszyn_2
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Oborniki	
Miejscowość	Ocieszyn	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	22.11.2013 r.	Miejsce wykonania	Siedziba OSP
Czas trwania	53 min	Forma i wielkość	Plik audio AMR 4,85 MB
Przeprowadzający	K.K.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
OB_OC_002	M	75 lat		

Informacje etnograficzne		
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>	
I. Toponomastyka i etnonimy		
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Brak wiedzy na ten temat.	
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	Wieś się nie dzieli na części, ale pola mają swoje nazwy. Pole nazywało się „okopek”, ale informator nie wie skąd ta nazwa pola.	
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Stawy są dwa, ale nie mają swoich nazw. Jest rów, bez nazwy. Wzniesienia nie mają nazw.	
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głazów narzutowych)	Jest dąb, który posiada tabliczkę, jest pomnikiem przyrody, ale nie posiada swojej osobnej nazwy. W tej chwili jest on ogrodzony, ponieważ znajduje się na terenie prywatnym.	
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Nazw nie ma dla różnych grup lokalnych. Mało osób starszych, tylko osoby młodsze, więc wszystko zanikło.	
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak grup lokalnych, które posiadają własne nazwy.	
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe		
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	Osób, które pamiętają te czasy już nie ma, a historii nie opowiada się po wsi. Nie ma legend ani podań o wsi.	
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	Ludzie organizują andrzejki prywatnie. Jak się spotykają to znajomi. Za młodu łało się wosk przez klucz do miski z wodą, innych informator wróżb nie kojarzy.
2.	św. Marcina/11	Je się dużo rogali, ale się ich nie robi, bo w pobliżu jest dobra

	listopada	<p>cukiernia i to wychodzi szybciej i taniej, a te rogalie są bardzo dobre. Rogale są trochę mniejsze, ale to dlatego, że tych dużych się nie da zjeść.</p> <p>Na 11 listopada wywiesza się też flagi, część ludzi wywiesza, ale nie wszyscy.</p>
3.	Adwent	<p>Nie urządza się hucznych zabaw. Ludzie poszczą, ale to zależy od tego kto jak w domu został nauczony. Informator pamięta, że mama jego myła garnek, żeby nie było tłuszczu ze zwierząt. W niedzielę można zjeść mięso, ale to raz w tygodniu.</p>
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	<p>Jak informator był mały to św. Mikołaja nie było, bo ludzie nie mieli pieniędzy. Teraz jest inaczej i ludzie dużo sobie dają prezentów.</p>
5.	Wigilia	<p>Na Wigilię przychodził i przychodził Gwiazdor i dostawało się różgę i landrynki. Choinkę ubierało się w Wigilię, dziś ubiera się dzień przed Wigilią. Choinkę trzyma się do święta Trzech Króli. W Wigilię jest dwanaście potraw: śledzik, ryba, karp, zupa rybna – powinno być sześć dań rybnych – karp smażony, a ciepło, w zalewie octowej; kapusta z grzybami; kluski z makiem, makielki – bułka pokruszona z makiem i rodzynkami wymieszana, kompot z suszu.</p>
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	<p>W pierwszy dzień świąt nie ma obiadu i spędza się go w domu. W drugi dzień to już się wyjeżdża. Przychodzi rodzina.</p>
7.	Sylwester/Nowy Rok	<p>W Nowy Rok i sylwestra wróżb nie ma. Nic specyficznego się nie dzieje. O północy są fajerwerki.</p>
8.	Trzech Króli	<p>Idzie się do kościoła, święci się krede.</p>
9.	Kolędnicy	<p>Po wieczery kręcą się kolędnicy, są to głównie dzieci. Dzieci przebierają się w jakieś czapki i maski, jakiś anioł i diabeł i śpiewają kolędy i coś trzeba im dać. Informator tego nie pamięta z dziecięcych czasów, to nowe zjawisko.</p>
10.	MB Gromniczej	<p>Jest msza, święci się gromnicę i idzie się z kościoła z zapaloną gromnicą i powinno się go donieść do domu, a po jakimś czasie</p>

		trzeba go zdmuchnąć. Jak jest burza to zapala się gromnica.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Raczej nie obchodzi się. Kiedyś organizowało się zabawy na wioskach. Ktoś umiał grać na akordeonie i się chodziło, młodzież nad Wartą się spotykała.
12.	Topienie Marzanny	Dzieci w szkołach to robią i topią w Warcie. Jak informator był młodszy to tego nie było.
13.	Środa Popielcowa	Idzie się do kościoła i popiół sypie się na głowę. Kiedyś przyczepiało się woreczki, szło się je tydzień przed Środą Popielcową i przeważnie nauczycielkom się przyczepiało, albo dziewczynkom. Znaczenia tego informator nie zna. Może z miłości, a może z żartu.
14.	Śródpoście	Brak skojarzeń.
15.	Niedziela Palmowa	Każdy szykuje gałązki z palmy, z wierzby. Są to bazie z kotkami, przybiera się i robią je panie w domu, kobiety. Następnie idzie się do kościoła i ksiądz poświęci i trzyma się to w domu rok, a jak nowa jest to poprzednią trzeba spalić, bo poświęcone trzeba spalić.
16.	Triduum Paschalne	Idzie się do kościoła do Maniewa. W sobotę o 14:00 jest poświęcenie koszyczków, ale już w Ocieszynie. W koszyczkach są jajka, chleb, kiełbasa, baranek.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	Na śniadaniu każdy dzieli się święconką. Jest pani domu i ona każdemu podaje, zaczyna i każdy się dzieli i składa sobie życzenia. Na stole wielkanocnym są mięsa, szybki, jajka, chleb i można siedzieć do wieczora.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	Leje się woda. W rękawiczki gumowe się leje wodę i rzuca się z okien z bloków na tych niżej. Witkami już się nie bije, ale jak Informator był młodszy to się biło. Kto pierwszy wstał to dostawał witkami.
19.	Zielone Świątki	W Ocieszynie niema takich uroczystości jak kiedyś. Kiedyś musiała być brzoźka i tatarak koło domu, teraz już tego nie ma.

		To zanika. Trudno powiedzieć kiedy to zaczęło zanikać. Z roku na rok coraz mniej osób to praktykuje.
20.	Boże Ciało	Jest procesja w niedzielę, bo u nas jest filia parafii. Bloki robią dwa ołtarze i panie na wiosce też dwa. Jest konkurencja kto zrobi najładniejszy ołtarz. Taki ołtarz ustraja się kwiatami. Sporo osób uczestniczy w procesji, która idzie ulicą Ocieszyna. Dziewczynki ubierają się w białe sukienki, a chłopcy w garnitury. Strażacy prowadzą procesję ubrani w mundury.
21.	św. Jana	Św. Jana się nie obchodzi.
22.	MB Zielnej	Wianki robią kobiety i idą do kościoła poświęcić te wianki. Robią je z kwiatów i ze zboża i te wianki wiszą rok, a dopiero jak pojawią się nowe to pali się stary. Jest to już tradycja, ale znaczenia jej Informator nie zna. Raczej wianki robią panie, mężczyźni w tym nie uczestniczą.
23.	MB Siewnej	Jest coś takiego, ale to rolnicy. W Ocieszynie nie ma za wielu rolników, więc rzadko się to obchodzi, albo się tego tak nie widzi. Jak to się kiedyś organizowało to Informator tego nie wie.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	Na dzień przed Wszystkich Świętych jest Halloween i dzieci chodzą przebrane i dają się im słodycze. Na Wszystkich Świętych rano jest msza w kaplicy, a potem wszyscy wyjeżdżają na cmentarze, bo w Ocieszynie nie ma cmentarza. Pali się znicze. W Dzień Zadusznych jest msza i jedzie się na cmentarz.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Innych tradycyjnych wydarzeń nie ma.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	Chrzest jest w kościele parafialnym. Odbywa się jak wszędzie, normalnie, nic innego się tutaj nie dzieje.

2.	Ślub i wesele	Śluby też mogą odbywać się w kaplicy w Ocieszynie. Zabawa weselna odbywa się poza wsią, ponieważ we wsi nie ma miejsca na takie duże imprezy. Śluby są zupełnie normalne, jak wszędzie. Sypie się ryż i grosze, żeby para młoda zbierała. Polter jest huczny. Młodzież przychodzi i trzaska słoiczki, młodzi wychodzą i częstują flaszками wódki. Kiedyś organizowało się dzień przed, a teraz na tydzień przed, żeby na weselu nie być zmęczonym. Teraz rozkłada się folię, żeby nie było tyle szkła i żeby łatwo było to posprzątać, bo każdy się stara, żeby koło bloku było czysto.
3.	Śmierć i pogrzeb	Pogrzeby odbywają się w kaplicy w Ocieszynie. Cmentarz jest w Maniewie i w Objezierzu. Po mszy w kaplicy jest pochówek w Objezierzu. Trumny z ciałami trzymane są w Obornikach w chłodniach i na godzinę przed pogrzebem przywożą.
4.	Inne zjawiska	Brak
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Brak informacji.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		Brak informacji.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Brak informacji.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	Unia dołożyła do dachu kapliczki. Poświęcono dach kapliczki. Ksiądz wjechał koszem strażackim na górę i poświęcił kapliczkę. Kapliczkę ufundował dziedzic. Najpierw była mała i drewniana, a potem została obudowana murami, w latach 70-

		<p>tych XX wieku proboszcz ją rozbudował i zrobił dach. Przy drodze są jeszcze dwie kapliczki, ale nie wiadomo dlaczego zostały postawione.</p> <p>Krzyż znajduje się przy kaplicy, został wymieniony ponieważ poprzedni był już bardzo stary. Prawdopodobnie mieszkańcy wsi się zrzucili i nowy krzyż postawili. Informator nie wie dlaczego krzyż powstał.</p>
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródła)	Radzim – kiedyś to była wioska. Dziś się tam wozi krzyże. Być może tam kiedyś była kaplica i wszystkie stare krzyże, ponieważ religia zakazuje palenia, się tam wywozi i tam one są trzymane.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Informator nie kojarzy świętych figur i obrazów.
4.	Miejsca kultu religijnego	Jedynie kaplica, w której odprawia się msze w środy i w niedziele.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Informator nie kojarzy takich miejsc.
6.	Lokalne odpusty	Św. Wawrzyńca. Parafia jest podzielona, w Ocieszynie jest św. Wawrzyńca. W opust jest msza i potem przyjeżdżają panie z zabawkami, kramikami, pierniczkami, ciastami i sprzedają.
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	Jest korowód z kościoła wokół wsi. Na boisku jest msza. Rolnicy robią wieńce. Na dożynki przyjeżdża burmistrz z Obornik. Dożynki w Ocieszynie to jedne z najlepszych dożynek w gminie.
2.	Dni gminy/wsi	Dzień Ocieszyna i dni Obornik są bardzo huczne. Dni Ocieszyna organizuje się latem, na boisku. Przyjeżdża kapela i śpiewa zespół z Maniewa i z Roźnowa.
3.	Lokalne festyny	Dzień Kobiet w Sali Ochotniczej Straży Pożarnej. Poczęstunek i tańce były, ale Panie stwierdziły, że im lepiej u siebie robić przyjęcia.

4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Organizuje się imprezy strażackie dla szkół. Na dzień strażaka jest msza i poczęstunek, ale nie obchodzi się tego w bardziej uroczysty sposób.
----	---	--